

ПАВЕЛ АМНУЕЛ ИКАРИЯ АЛФА

Превод от руски: [Неизвестен], 1959

chitanka.info

Разрешете да се представя. Казвам се Сателит Джонс. Аз съм негър. Родия съм се в Америка, в малко градче на брега на Мисури, няколко седмици след пущането на първите спътници на Земята. На това събитие аз дължа своето чудновато име. Моят баща беше физик и работеше в Балтиморския университет. Когато аз съм бил на две години, той имал смелостта публично да заяви, че поддържа исканията за забрана на атомните оръжия заплатил за това двойно: като борец за мир и негър. Той загубил своята работа.

Четири години по-късно баща ми отишъл в СССР с една негърска делегация. Това пътуване измени целия ни живот, защото баща ми прие съветско поданство. В Съветския съюз живеехме в Москва, баща ми работеше в научно-изследователски институт, а аз постъпих в училище.

По-нататък моята история не представлява нищо интересно. Завърших училище, работех и продължих да уча. Сега съм радио-инженер, работя на Кавказката йоносферна станция и се занимавам с проблема за йоносферните ракети.

Ето я цялата ми биография. Написах я по молба на Барски. Барски е астроном, занимава се с изучаването на астероидите. Той стана известен след събитието, за което, ще ви разкажа по-нататък. Това събитие по своето време беше предмет на обсъждане от учените на целия свят.

Неотдавна Барски ми каза:

— Знаете ли, Джонс, би било хубаво, ако някой напише разказ за Икария Алфа. Може би вие ще направите това?

Аз се съгласих и записах всичко, което помня. И ето — разказът ми лош или добър, скучен или занимателен, е пред вас.

... Това стана преди 7 години. Аз бях на двадесет и три години. Скоро бях дошъл в Кавказ и бях погълнат от интересна работа.

Свободното си време прекарвах в работилница, където правеха телевизори и приемници. По това време завършиха направата на телевизор, който имаше антена с нова конструкция. С нейна помощ можеше да се гледат предаванията на почти всички станции на земята. В тази паметна вечер аз гледах Москва. По средата на предаването изведнъж ме извикаха на стартовата площадка. Като ставах, без да

искам блъснах стожера на антената. Бързах и не обърнах внимание на това. В една от готовите за старт ракети бе излезла из строя системата на телеуправлението. Наложих се дълго да се занимавам, докато открих повредата. Когато се върнах в стаята си, часовникът показваше 1 часа. Предаването от Москва отдавна беше свършило и екранът бе празен.

Канех се да изключа телевизора, когато по екрана заплуваха неясни бели ивици. Те ту се сливаха в едно, като се разширяваха и закриваха целия екран, ту изведнъж се разпадаха на малки паралелни чертички, бързо святкайки отгоре надолу. Постепенно ивиците се сляха и през мъглявата пелена се видя странна дантела.

Неголеми продълговати елипси се разбягаха по всички посоки, като образуваха сложен, непонятен рисунък. Между елипсите се разположиха прави линии с най-различна дължина.

Аз откъснах поглед от екрана и погледнах антената. Тя трябваше да сочи посоката, откъдето се извършва телевизионно предаване. Моето изумление стана още по-голямо, защото видях, че антената стърчи вертикално нагоре, към обсипаното със звезди небе там, където в зенит сияеше със синя светлина Вега.

„Какво значи това — помислих аз, — може би се правят изпробвания на ретранслационна станция на спътник?“

После ми хрумна да фотографирам изображението. Това направих за минута. След това взех телефона и позвъних на началника на нашата йоносферна станция Спирин. Той веднага дойде при мен.

Спирин се доближи до приемника и дълго разглежда изображението.

— Какво ще кажеш? — попитах аз.

Началникът замислено погледна към екрана, свали очилата си и пак ги сложи, като че се готвеше за дълъг отговор. Аз трепнах, когато той произнесе само четири думи.

— Това не е Земята!

— Не е Земята? — запитах отново аз, удивен, че мислите на Спирин приличаха на моите.

— Не. Това предаване не е от Земята. Ясно ли е?

— Може би е спътник?

— Изключено е да са опити от спътник. Те се правят на друга, напълно определена вълна. Затова между държавите съществува определена договорност, за да се избегнат обърквания.

Предаване не от Земята. Но откъде, в такъв случай? Аз въпросително погледнах към Спирин. Той също навярно мислеше за това, тъй като изведнъж каза, като че ли отговаряйки на своите мисли:

— Марс? Не може да бъде... Не.

— Защо? — внимателно запитах аз.

— Защо ли? Защото Марс в този момент се намира под хоризонта. А ултракъсите вълни, както ви е известно, се разпространяват по права линия. — Като помълча, той бавно продължи. — Аз не виждам никакъв смисъл в тези елипси, но забелязах в момента една подробност... Кажете, вашият телевизор настройва ли се автоматически? Да? Така си и мислех. Значи, ако станцията се движи, антената ще започне да се мести след нея. А ако се измени дължината на вълната на изображението, това няма ли да се отрази? Отлично. А сега гледайте тук.

Той посочи с пръст приборния щит и прочете: „Положение на станцията по отношение на хоризонта: азимут 37° , зенитно разстояние $11^\circ 36'$. Дължина на вълната 30 мм.“

— Двадесет и девет — поправих го аз, като погледнах към приборите.

— Вие сте прав. Сега е двадесет и девет, не, вече е двадесет и осем и пет. А зенитното разстояние е 12 градуса. Сега виждате ли? Над Земята се движи станция. И дължината на вълните непрекъснато се мени. Какви изводи могат да се направят?

— Преди всичко тайнствената телестанция, както вече казахте, се движи и то доста бързо. Освен това непознатите телоператори искат тяхната програма да се види колкото се може от повече зрители и затова менят дължината на вълните. Така ли е?

Спирин кимна:

— Така е. Остава неизяснено... Какво е това? Екранът гасне.

По екрана изведнъж забягаха ивици, като в началото на предаването, изображението се разля, потъмня и изчезна... Напразно въртях ръчката за настройване и минавах от вълна на вълна.

Спирин взе касетката със снимки и отиде да ги прояви и съобщи за откритието в Центъра по астронавтика. Аз останах да седя пред телевизора, развълнуван от произлязлото и ядосан, заради неочаквания край на предаването. Така и заспах пред апарата.

Сутринта ме разбуди шумът от двигателите на ракетите. Облякох се бързо и се отправих към стартовата площадка. Не преставах да мисля за случилото се. Горях от нетърпение да узная какво е отговорил Центъра по астронавтика на съобщението на Спириин. Проверих изправността на радиосистемата на следващата готова за старт ракета и като взех разрешение за един час, се отправих към обсерваторията. Не бях минал и половината път и насреща ми изскочи Спириин.

— Аз идвам при вас — каза той. — Нося много важно съобщение. Много важно! Знаете ли, вашето откритие придобива реална почва, но не става по-малко загадъчно.

Той ме заведе в своя кабинет и ми връчи печатен лист.

— Ето! Току-що получих това. Четете на глас.

Аз прочетох.

— „Крим. Симеиз. Три часа и осемнадесет минути. Днес в два часа и тридесет и две минути метеорният патрул с забелязал в небето тяло, с неголяма скорост, движещо се от изток към запад. Разстоянието от повърхността на Земята 11.320 км. Скорост 27.6 км/сек. Съгласно наблюденията, в големия телескоп горепоменатото тяло се оказа кълбо с диаметър 89.7 метра. Повърхността на кълбото има алbedo равно на 0.73. Произходът на кълбото е неизвестен. Наблюденията продължават. Доцент Бар ски“.

— Така — каза Спириин, когато аз свърших с четенето.

— Вие мислите, че предаването...

— Мисля? Не! Уверен съм! Предаването се правеше от това кълбо. Аз направих справка. Вчера не са извършени никакви проби на телевизионните станции на спътниците. А това кълбо лети от изток. Значи преди да лети над Крим, то е трябвало да мине над Кавказ.

Аз се замислих. Работата се забъркваше все повече. По-рано беше неизвестна предаваща станция. Сега това е установено — кълбото! Но откъде се взе това кълбо? И кой го е направил? Кой извършва предаване оттам? Това не е прост астероид, какъвто в Слънчевата система са хиляди. Кълбото има друг произход. Но тогава... това е междупланетен кораб! Кораб?! Не е ли твърде фантастично, за да бъде истина? Гост от космоса... Как може да се обясни случилото се?

Така се бях замислил, че не забелязах кога в стаята влезе радистът и предаде на Спириин току-що получената радиograma.

Спирин прочете:

„Кавказ. Йоносферна станция № 17. Академия на науките на СССР. За началника на станцията Спирин и за радиоинженера Джонс.

В 13 часа местно време ще се състои телесъобщение на учените по повод откритото близко до Земята небесно тяло и свързаните с него явления. На инженер Джонс предстои да направи съобщение. Бъдете готови. Център по астронавтика.“

Такъв беше отговорът на радиограмата на Спирин.

Съобщението започна точно в 1 часа. На екрана се появи председателят на Академията на науките на СССР. Като обясни накратко защо Центърът по астронавтика е счел за нужно да откъсва учените от тяхната работа, той даде думата на мен.

Аз започнах да разказвам за своето откритие без да изпускам нито една подробност. Спирин седеше настрана и ме ободряваше с поглед. Когато свърших, на екрана се появи висок, слабоват, около тридесет годишен мъж.

— Барски! — каза Спирин.

Барски си оправи връзката и започна:

— За откриването на кълбото вече е известно на всички. Аз няма да повтарям. Ще добавя към известното някои данни.

Наблюденията за кълбото се правят непрекъснато от 2 часа и 35 минути. Тъй като скоростта му беше по-голяма от критичната, то ние очаквахме, че тялото ще изпревари Земята и ще се отдалечи. Така щеше и да стане, ако в 3 часа и 21 минута кълбото не ни изненада. По това време скоростта на кълбото започна рязко да се намалява и след 7 минути тя се равняваше на 9 километра в секунда. Орбитата на кълбото след това трябваше да стане елипсовидна. Обаче кълбото явно не искаше да се подчини на класическите закони на небесната механика. Вместо елипса, кълбото започна да се движи по спирали. Ако това движение беше продължило и по-нататък, то по изчисленията, извършени от „ЕМ-2“ (ЕМ-2 — електронния мозък, сметачно-аналитична машина), кълбото ще падне на Земята след 4

деноноция, в 11 часа и 8 минути по московско време. Падането ще стане в малко населените места на Южна Америка. Впрочем, движението на кълбото може отново да се измени и тогава това пресмятане ще загуби сила.

В 6 часа и 46 минути кълбото се скри под хоризонта и наблюденията за него бяха временно прекратени в Кримската обсерватория. Обаче наблюденията продължиха в Одеската обсерватория. Нейният директор съобщи, че в 6 часа и 53 минути кълбото внезапно измени посоката на своето движение на 11 градуса на север. Този фантастичен факт беше така неоспорим, както и всичко останало. Да се обясни всичко това, според мен, може само с едно:

— Кораб! — се откъсна от мен.

Барски не можеше да ме види, но той чу моя глас и отговори:

— Да! Кораб!

Образът на Барски изчезна, председателят помоли учените да се изкажат. Учените се явяваха един след друг. Едни горещо защитаваха хипотезата на Барски, други — не по-малко горещо я отричаха.

После на екрана отново се появи председателят.

— Днес — каза той — бяха изказани много догадки. Нашата задача е да ги проверим и да установим истината. Трябва да изпратим към кълбото изследователска ракета, снабдена с всички необходими прибори и телепредаватели. Мястото на старта предлагам да бъде 17 кавказка станция.

Всички се съгласиха. Нашата станция получи задача да се готви за пускането и точно да определи траекторията на полета на ракетата.

Метрономът отмерено брой секундите. Блясва сивата светлина на екрана. На него се виждат звездите. Включен е телепредавателят на ракетата.

... Рязко позвънява. Старт! Аз седя неподвижно пред пулта, без да се вмесвам в работата на автоматите. Зад гърба ми Болос пита:

— Колко време ще продължи полетът?

— Двадесет и седем минути — отговарям аз.

... Шестата минута на полета. В първата степен на ракетата се е свършило горивото. Приборите докладват, че тя се отделя и се спуска на Земята с парашут. Автоматически се включва двигателят на втората степен. Скоростта расте. Полетът продължава. Постепенно спада нервното напрежение от първите минути на полета.

— Кълбото! — обажда се изведнъж Бароки.

На десния горен ъгъл на екрана изплава бяла звезда, излишната звезда в отдавна известната дантела на съзвездията. Тя бавно се премества във фона на другите звезди, все повече увеличавайки своите размери. Целта се вижда!

Минават още няколко минути. Вече ясно се вижда белият, без каквото и да е петно диск. Той бързо се приближава.

На двадесетата минута двигателите затихват. Сега ракетата лети по инерция. Ракетата държи курс точно и лети право към кълбото. Изглежда, че ракетата и кълбото летят един срещу друг. Всъщност това не е така. Ракетата догонва кълбото, скоростта на което е няколко пъти по-малко от скоростта на ракетата. Ще успеем ли да забележим нещо, когато ракетата мине край него?

Но какво е това? Преди няколко секунди кълбото се намиреше малко встрани от курса на ракетата; сега то изведнъж се премести в центъра на екрана. Но нали ракетата ще се вреже в него! Ще стане взрив. Трябва незабавно да се направи нещо. Аз трескаво дърпам ръчката за спирачните двигатели, които са разположени в крилата на ракетата.

Ракетата забавя движението си. Още малко... Но двигателят изведнъж спира. Свършило се е горивото. Край! Още няколко секунди и ще последва удар. Повърхността на кълбото бърже се приближава. Още една секунда... Внезапно на повърхността на кълбото се отваря кръгло отворстие. Ракетата влиза в него. Екранът гасне. Тъмнина. Но стрелките на приборите са живи. Какво се случи? Екранът се осветява от равна сива светлина. Ракетата лежи неподвижно в дълъг светъл тунел. Екранът отново гасне. Тъмнина. Стрелките на приборите са неподвижни. Пътешествието завърши... И тука аз чувам гласа на Барски.

— Видяхте ли?! Какви съмнения може да има, че това е кораб? Сега „те“ знаят за нашето съществуване. Кълбото ще кацне! Непременно ще кацне!

— Записано ли е предаването от ракетата? — пита председателя.

Аз кимам с глава.

... След няколко минути съобщението за съдбата на ракетата беше изпратено в Москва.

* * *

... Първият цилиндър падна на Земята сутринта на другия ден. Един очевидец, член на колхоза „Път към комунизма“, Воронежка област, разказва така за случилото се.

„В седем часа сутринта аз излязох от къщи и се отправих към полето. Слънцето току-що беше изгряло. Вървейки, аз си мислех за нещо, когато чух леко свистене. Дигнах глава. Свистенето идваше някъде отгоре и през всичкото време се усилваше. Внезапно в очите ми блясна ослепителна светлина и земята леко се разтърси. Когато се опомних, видях на няколко крачки от себе си неголяма фуния и в нея полузарит в земята цилиндър. Той светеше с червеникава светлина. Бързо се върнах в селото, повиках хора и съобщих във Воронеж. След четвърт час на въртолет долетяха пет учени. Те натовариха вече изстиналия цилиндър и отлетяха.“

Ето какво стана по-нататък. По пътя странният цилиндър внезапно се разпадна на няколко части. Вътре в него имаше металическо руло. На мекия податлив метал бяха гравирани някакви знаци. Надписът незабавно беше изпратен в Москва. Учените се изненадаха, когато видяха, че на метала са гравирани същите елипси и линии, както и на снимките, направени от мен на телевизора.

... След един час недалеч от Прага падна втори цилиндър. Третият цилиндър падна в Швеция. Четвъртият в Бразилия. Цилиндриите падаха от небето като грах. Известно време след намирането им те се разпадаха и отвътре се показваха същите рула със знаци. Сега нямаше съмнение, че това е писменост на съществата, които прелетяха с кълбото, което още се върти около Земята.

Беше решено каквото и да става да се разшифроват тези записи. Аналитичната машина „ЕМ-4“ получи програма за действие и започна да работи.

... Минаха три дни.

В този ден на Земята падна последният цилиндър. Той беше седемдесет и шестият по ред от всички намерени цилиндри. А колко бяха паднали в океана и бяха погребани в дълбочините на водата!

... На петия ден се случи това, което никой от жителите на Земята не можеше да предвиди. В осем часа сутринта по радиото беше

предадено съобщение от Академията на науките на СССР, което беше потвърдено после от всички обсерватории на света.

„Както е известно — се казваше в съобщението — преди три дни кълбото от спирално спускане премина на кръгова орбита около Земята. Неговата скорост беше равна на 8.4 км/сек. Преди няколко часа скоростта на движението на кълбото внезапно се увеличи и достигна 10.6 км/сек. Орбитата на кълбото стана елипса с апогея 76,000 км и перигея 1350 км. Това поведение на космическия кораб изглежда странно, ако той се кани да кацне на Земята. Наблюденията за кълбото продължават непрекъснато и все нови данни постъпват в центъра за обработване на наблюденията.“

След 6 часа Спирин ме извика при себе си. Той ми подаде бланка, на която беше написано:

„Крим. Симеиз. 13 часа и 20 минути. Преди един час кълбото внезапно и рязко увеличи скоростта си до 75 км/сек и премина в хиперболичната орбита. В 12 часа и 47 минути разстоянието от кълбото до Земята беше равно на 237,000 километра, а скоростта на 153 километра в секунда. Кълбото се отдалечава и в 12 часа и 59 минути се скри от погледа, намирайки се в съзвездието Дева, близо до Спик. В 13 часа прекратихме наблюденията. Доцент Барски.“

... Корабът отлетя. Отлетя завинаги! Само рулата с още непочетени записи напомняха за него. Известно време хората все още очакваха, че ще се върне, очакваха, но в това време започна строежът на великата Чукотска бариера, която съединява Азия и Америка и за кораба започнаха да забравят. Само неуморимият електронен мозък продължаваше да работи над разшифроването на тайнствените записи.

... Мина половин година. Свърши лятото, отлетя есента и в планините на Кавказ падна първият сняг. Духаха силни ветрове и облаци снежна суграшица се носеха по земята.

В едно такова утро аз научих за откриването на Икария Алфа. За това ми разказа Спирин.

— Вие, Джонс, може би никога не сте се замисляли, защо е така пусто в нашата Галактика? От Слънцето до най-близката звезда светлината идва за четири години. Каква бездна! Нима тя е съвършено пуста? Това не може да бъде. Хиляди звезди са достъпни за невъоръжено око, стотици хиляди звезди стават видими за човека, въоръжен с бинокъл, стотици милиони са достъпни за силния телескоп. А колко милиарди звезди не се виждат даже и с телескопа? Нали ние виждаме само сравнително горящите звезди? Ако температурата на звездите е по-ниска от 600 градуса, тя вече не се вижда с очи. Тя праща в пространството само невидими инфрачервени лъчи. Такива звезди в пространството трябва да има повече, отколкото всички останали. Това са тъмни, отдавна изстинали звезди, но в техните недра още продължават ядрени реакции и те стоплят отвътре повърхността, покрита с твърда кора. Това са умиращи звезди. Та ето — една от тези умиращи звезди е Икария Алфа. Температурата на нейната повърхност е 38 градуса, а разстоянието до Земята е 2 светлинни месеца. Както виждате, това е много по-близо, отколкото разстоянието до най-близката до нас звезда Проксима Центавра.

— А къде се намира тази Икария Алфа?

— В съзвездието на Дева.

На другия ден ние със Спирина прелетяхме в Москва на конференция на астронавтите. По обяд пристигнахме в Института по астрономия. Голямата зала за заседания беше пълна.

Пръв говори директорът на Пулковската обсерватория. Той разказа за откриването на Икария Алфа, но аз не слушах внимателно. После учените говориха за природата на инфрачервените лъчи. Накрая думата взе Барски.

— Това, което аз ще кажа — започна той, — не се отнася за същността на Икария Алфа. Аз искам да поговоря за това — може ли да има на нея живот?

Из залата премина лек шепот. Мнозина в недоумение свиваха плещи. Настъпи тишина и Барски продължи:

— Приспособяемостта на живите организми е огромна. Спорите на бактериите могат да съществуват при налягане от 0 до 8000 атмосфери и температура от абсолютната 0 до 170 градуса. Много микроорганизми съществуват в много по-тежки условия. А на Икария Алфа температурните условия съвсем не са така тежки! Във всички

точки на нейната повърхност постоянната температура е 38 градуса. Там няма смяна на ден и нощ, зиме и лято. Но има ли там атмосфера? Ние още не знаем това. Но Икария Алфа е достатъчно голямо тяло, за да задържи около себе си плътна атмосфера. И ако има атмосфера, то защо да не предположим, че в нея има достатъчно кислород необходим за живота?

Разбира се, там растения не може да има. За тях светлината е необходимо условие. Но животински мир там може да има. Спомнете си за животните, които живеят в подземните пещери. Там има вечна тъмнина и жителите на тоя мрачен свят имат бял цвят. Там има също постоянна температура, както на Икария Алфа.

— А сега, да си спомним за прелетяването на космическия кораб. Къде е открита Икария Алфа? Съзвездието Дева. А къде се насочи кълбото, напусайки Земята? Към съзвездието Дева. Това може да бъде просто случайно съвпадение. Затова е нужно колкото се може по-скоро да се разшифроват хвърлените от кълбото записи. Там без съмнение е разгадката на тайната. Там трябва да я търсим.

Невъзможно е да се опише какво стана в залата след изказването на Барски. Всички искаха думата и всички бяха против Барски.

В разгара на споровете в залата се появи председателят на Академията. Той се качи на трибуната и вдигна ръка, искайки тишина.

— Другари! Аз току-що идвам от Изчислителния център. Мога да ви кажа приятна новина. Сега е разшифрована известна част от записите. Ето я!

Председателят взе в ръка лист и при гробно мълчание на залата с паузи прочете.

— „Ние... от светлия свят... летели... достигнахме... много експедиции... гибел... ние достигнахме целта... да се спуснем е невъзможно... очаква ни гибел... късите излъчвания... ние ще дойдем... апарати и специални... най-близката звезда... Очаквайте!“

Председателят млъкна.

— Това ли е всичко? — попита някой.

— Да, можахме да прочетем само това. Но и от това може да се направят някои изводи. „Те“ са предприемали много експедиции, за да достигнат Слънчевата система. Експедициите са загивали. Накрая „те“ са достигнали Земята, но не са се решили да се спуснат, опасявайки се от гибел и от някакви къси излъчвания. По моему — това опасно за тях

излъчване е светлината, обикновената светлина! Нали вълните на видимата светлина са по-къси от инфрачервените! Но „те“ пак ще дойдат! В това няма съмнение! „Те“ ще се върнат, като вземат със себе си необходимото оборудване.

Откъде са прелетели? В запасите е казано — „най-близката звезда“. Аз не знам звезда по-близка, отколкото Икария Алфа.

С това може да се свърши историята за космическия гост. Остава да добавим, че досега не можахме да разшифроваме останалата част на записите.

Но всички вярват, че ние ще прочетем тези записи. От тях ще узнаем за тайнствения живот на изстиналата звезда, името на която е Икария Алфа.

Аз както и преди работя в Кавказ. Но досега не мога да забравя тези дни, когато се докоснаха един до друг два свята. Докоснаха се, за да се разделят отново...

Ще прелети ли кълбото още един път? Може би! А ако не?

Аз лично вярвам, че ще настъпи ден, когато ще бъде построен от ръцете на човека мощен междузвезден кораб и тогава човекът ще полети на гости към своите събратя по разум. И два свята ще протегнат през бездната на пространството дружески ръце и ще ги съединят в крепко братско ръкостискане.

Издание: Сп. „Наука и техника за младежта“, бр.11/1959

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.